

ادبیات عمومی و تجربی

هفته‌لق سیاسی، علمی و ادبی غزته‌در

جلد : ۲

سنه : ۱ ۲۰ ذی القعدة ۱۳۳۵ عه ايرتسی ۸ ايلول ۱۹۱۷ نوهر و ۱-۳۲

تصنيف السنه‌ده تورکجه هانکی صنف لساندن معدوددر . [*]

تورک لسانيله تورککړک اصلی مسئله لرینک بربرینه مناسبتی اولدیغندن تورکجه‌نک هانکی صنف لساندن معدود اولدیغنی دوغری اوله‌رق تعین الیک شبهه‌سز بزم ایچون پک مهمدر . حالبوکه فکرمنزجه اوروپالیلر اصلمز کی لسانمز حقنده دخی خطا ایتکده وبوخطا ایسه کتابلرمنزه عینيله درج ایدلکده اولدیغندن حقیقت حالک لایقیله تظاهری ایچون بو برقاق سطرری یازمنی ملتزمه قارشى برخدمت ووظیفه عدایله‌دک . اوروپالیلر تورک عرقنی جنس اصغر ایله جنس ایض بیننده متوسط ومه‌لز برعرق وتورکجه‌بی دخی چین لسانيله اوروپا لسانلری آره‌سنده متوسط برلسان اوله‌رق طایمق ایستیورلر .

معلومدرکه اوروپالیلر السنه موجوده‌بی اوچ صنفه آیریرلر : برهجالى لسانلر *Langues monosyllabiques* ، التصاقی لسانلر *Langues agglutinantes* ومتحول‌الاصل اولان لسانلر *Langues à flexions* .

بو اوچ صنف لسانک تعریفلرینی (قلود اوژه) نک غراضندن بروجه زیر ترجمه ایدیورز : « برهجالى اولان لسانلرده نه‌کیفیت ، نه‌کمیت ، نه‌زمان ، نه‌صیغه ، نه‌وصل ، نه‌حروف جر ، نه‌لواحق ابتدائه *préfixes* ونه‌لواحق انتهایه *suffixes* واردن . بولسانلرده مختلف‌جذرلر بربرلریله اولان مناسباتلری هر نه‌اولور ایسه اولسون هیچ برتحوله اوغرامفسزین الفاظ مجرده حالنده یان یانه دیزیله‌رک افاده مرام ایدرلر . بو عبارتده نه‌قدر جذر وار ایسه او قدرده کله بوانور . »

« برهجالى لسانلرک اک مشهورلری چین ، آنام ، سیام ، بیزمان وتیبت لسانلریدر . »

« التصاقی لسانلرده کله‌لر برهجالى لسانلرده اولدیغنی کی یالکز برز جذردن عبارت اولیوب بلکه بربریه التصاق ایلش متعدد جذرلردن ترکب وتشکل ایدرلر . بوجذرلردن بری کله‌نک

[*] بو مسئله‌بی جلال‌نوری بک - ترکجه‌منز - عنوانلی اثراخیرنده موضوع بحث ایتش ایدی .

بومقاله‌مومی‌الیهک نقطه نظرینی تأیید ایدر . [مجموعه]

هذیان عشق

دیوان [*]

عاشقم! سنده کی فسون حسنك ،
هم كوزم ، هم كوكلم مبتلاسی در .
طالغین آقشاملری آكدییران حزنك ،
محبت چاغنك بر اداسی در .

سویلی یوزوکی کورن مست اولور .
سندن آیری دوشن دلشکست اولور .
حضورکده جهان بت پرست اولور ،
عبادت حسنکک تماشاسی در .

انسانلر پشگده کزر سرسری ؛
این می سک؟ جن می سک؟ نه سک ای پری ؟!
صه نیرم که روحم ازلدنبری ،
الا کوزلریگک آشناسی در .

هر صباح الادر ، هر آقشام اسمر ،
رویاده کوردویم چیچکه بکزر ! . .
حاصلی حیرانم ! اورنك دلبر ،
قدرتک اک کوزل معماسی در .

سحرینگه طوتولدم ، بن ، ای پریراد ! . .
توله دیکه اولام غمگدن آزاد .
عفو ایت قصورعی . . . بو عشق ناشاد ،
دیوانه گوکلک صوک خطاسی در .

فطرة مفتونم بن بر خیاله ،
سنده او حقیقت ایرمش کماله .
بو بر ابتلادر ؛ بنی بو حاله ،
دوشورن طبعمک اقتضاسی در .

سبب جوړیگی سویله !.. بیهیم !.
دلن خیالکی فاصل سیلهیم ؟.
الهام عشقکدن اصل دیلکم
سنگله روحک اعتلاسی در .

معناسی یوق سنسز بوکاشاتک ،
کوزلاک هپ سنک محسناک !.
ردایتمه !.. ثولورم !.. ثوکسز حیاتک ،
بو حسرت چکیلمز بر بلاسی در .

ماتمکه شادم سودیکم !.. اینان !.
نم شیمدنکری هر سوزم فغان !.
یادکله دوکدو کم دموع هجران ،
اذای عمرمک ماجراسی در .

(رضا) سودیکندن هپ الم کوردی .
کندی دکرسز بولدی ؛ کم گوردی .
یمان طالغندن چوق ستم کوردی ؛
لکن بو ، هپسنگ اک فناسی در !

آرناوود کوی : ۴ حزیران ۱۳۳۳

رضا توفیق

[*] مملکتیزک صنادید ممتازة ادبندن پک محترم و پک موقر
استاد حضرت رضا توفیق پک ادبیاتمزده بر موقع مهم احراز ایده جک
اولان بر دیوان نو اسلوب تنظیم ایتشلردر . صاحبک اخیراً
واقع اولان مساعده سی اوزرینه ادبیات عمومیه مجموعه سی بودیوانی
جسته جسته نشر ایتمکه اکتساب مباحات ایده جکدر .